

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 8030/21

לפני: כבוד השופט י' אלרון
כבוד השופט ח' כבוב
כבוד השופט י' כשר

המערער: מוחמד אבו זיינב

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על הכרעת דינו של בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנצרת ב-תפ"ח 19-01-24276 מיום 7.3.2021 וגזר דינו מיום 11.10.2021 שניתנו על ידי סג"נ א' הלמן והשופטים: י' שטרית ו-ס' דבור

תאריך הישיבה: כ"ט בחשון התשפ"ג (23.11.2022)

בשם המערער: עו"ד אביגדור פלדמן; עו"ד עומרי ברבש

בשם המשיבה: עו"ד אושרה פטל-רוזנברג

פסק-דין

השופט י' אלרון:

המערער, מוחמד אבו זיינב (להלן: המערער או חמודי), הורשע ברצח יארה איוב ז"ל (להלן: המנוחה או יארה), לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), בנוסחו כטרם הרפורמה בעבירות ההמתה, ובעבירות של גניבה ושיבוש מהלכי משפט.

בגין הרשעתו, נגזר עליו עונש של מאסר עולם, 10 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור עבירה של גניבה או שיבוש מהלכי משפט תוך 3 שנים וכן תשלום פיצויים למשפחת המנוחה בסכום של 258,000 ש"ח.

הערעור שלפנינו מופנה כלפי הכרעת דינו של בית משפט המחוזי בנצרת בשכתו כבית משפט לנוער (סג"נ א' הלמן, השופטת י' שטרית והשופט ס' דבור) ב-תפ"ח 24276-01-19, מיום 7.3.2021, וכן כלפי חומרת העונש שנגזר על המערער בגזר הדין מיום 11.10.2021.

עיקרי כתב האישום

1. כמפורט בכתב האישום שהוגש נגד המערער ו-ע', קטין יליד שנת 2001 (להלן: ע'), השניים מתגוררים בגוש חלב (להלן: הכפר). שם, המערער ניהל מאפייה בשם "מאפיית חמודי" (להלן: המאפייה) הממוקמת בקומה הראשונה בבניין מגורים בכפר. למאפייה שתי כניסות, ראשית ואחורית, והיא נחלקת לחלק אחורי שבו מכינים ואופים את הסחורה, וחלק קדמי שבו נמכרת הסחורה ואליו נכנסים לקוחות דרך הכניסה הראשית. המערער עבד במאפייה לצד הוריו, אשר נהגו לפתוח אותה מדי בוקר בסמוך לשעה 4:00 ולעבוד בה עד לשעות הצהריים, בעוד המערער נהג להגיע מדי יום בשעת בוקר מאוחרת ולסגור את המאפייה בשעות אחר הצהריים. אביו של ע' עבד אף הוא מדי יום במאפייה בשעות הבוקר, וגם ע' עבד מעת לעת במאפייה בסופי שבוע ובמהלך חופשות מבית הספר.

2. בין המערער, ע' והמנוחה – קטינה כבת 16 וחצי במועד הרצח, הייתה הכרות מוקדמת על רקע מגוריהם בכפר. למשך חודשים ספורים המערער נתן למנוחה במספר הזדמנויות, "בלית ברירה", כסף בסכומים של מאות שקלים בכל פעם. עובר ליום 23.11.2018 "מאס" המערער בכך וגמלה בלבו ההחלטה להמית את המנוחה.

3. לצורך זאת, המערער פנה ביום 23.11.2018 סמוך לשעה 15:00 ל-ע', ושלה לו מסרוני "ווטסאפ" בהם ביקש ממנו "לעשות עמו מעשה", "שאף אחד לא ידע עליו" וכי לצורך זה יגיע למאפייה בשעה 16:30. ע' הסכים והגיע אל המאפייה בסמוך לשעה 16:30 שם שהה המערער באותה העת לבדו. באותו היום, החל משעה 15:40, המערער התכתב עם המנוחה באמצעות חילופי מסרונים והשניים קבעו להיפגש באמתלה שהמערער ימסור לה סכום של 700 ש"ח. המנוחה ביקשה כי המערער ישאיר עבורה את הכסף מחוץ למאפייה, אולם המערער ביקש ממנה מספר פעמים להיכנס לתוכה על מנת

לפתות את המנוחה להיכנס אל המאפייה ושם לרצוח אותה. זאת, בין היתר, בתואנה כי אינו יכול לצאת מהמאפייה מאחר ש-ע' יחד עמו.

4. סמוך לשעה 16:40 המנוחה הלכה מחנות סמוכה למאפייה תוך שהיא מתכתבת עם המערער וברשותה כסף מזומן בסכום של כ-1000 ש"ח. בשעה 16:48 לערך נכנסה למאפייה. בסמוך לאחר הגעתה, המערער והקטין רצחו אותה בחלקה הקדמי של המאפייה, תוך שהם משספים את גרונה וגורמים לה לפצעי דקירה בגב, בקרקפת, בירך, בעור הפנים והשפתיים, ובשני צדי כפות הידיים. לאחר מכן, השניים השליכו את גופת המנוחה לפח ירוק הניצב ממול המאפייה המשמש אותה (להלן: הפח), גנבו את הכסף שהיה ברשותה וניקו את שלולית דמה של המנוחה באמצעות חומרי ניקוי שהיו במקום.

5. על מנת להסוות את מעורבותו ברצח המנוחה, המערער נסע בשעות הערב לרמאללה באמתלה של ביקור חברתו – ש' (להלן: ש'), ואילו הקטין נשאר בכפר על מנת לעקוב אחר התפתחות העניינים ולהתייצב למחרת במאפייה בשעת בוקר מוקדמת כדי להשלים את ניקיונה.

6. לאחר שמשפחת המנוחה לא הצליחה ליצור עמה קשר או לאתרה במהלך שעות אחר הצהריים והערב, דיווחה על היעדרותה למשטרה. ביום 24.11.2018 פרסמה המשטרה הודעה כי המנוחה נעדרת ונערכו אחריה חיפושים.

7. ביום 24.11.2018 בשעה 11:00 או בסמוך לכך, המערער נפגש עם ש' במסעדה ברמאללה. בפגישה זו הפציר בה כי תצטלם עמו על מנת שיוכל לפרסם תמונה שבה הוא נראה עמה. זאת, על מנת להפיג החשד שהתעורר כלפיו בשעות שחלפו מאז ההכרזה על היעדרות המנוחה. ש' סירבה לכך, אולם המערער הצליח לצלמה מבלי ששמה לב ופרסם לאחר מכן את תמונותיהם ב"פייסבוק". כמו כן, במהלך שהותו ברמאללה המערער העלים את הנעליים שאותן נעל במהלך הרצח ונעל נעליים אחרות ומחק את המסרונים בינו לבין המנוחה ובני משפחתה.

8. ביום 26.11.2018 מצאה המשטרה את גופת המנוחה בפח.

9. נוכח המתואר, יוחסו למערער ולקטין עבירת רצח, לפי סעיפים 300(א)(2) ו-29 לחוק בנוסחו הקודם; גניבה לפי סעיפים 383 ו-29 לחוק; ועבירה של שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק.

10. אקדים ואציין, כי בעוד המערער הורשע כאמור בכל העבירות אשר יוחסו לו, ע' זוכה מעבירות הרצח והגניבה והורשע בעבירות של סיוע לאחר מעשה רצח ושיבוש מהלכי משפט. על פסק הדין בעניינו לא הוגש ערעור ועל כן ומטבע הדברים לא לנו להכריע בעניינו.

11. הכרעת הדין של בית המשפט המחוזי פורשת בהרחבה את חומר הראיות הקיים ובכלל זה גרסאות המערער והקטין בחקירותיהם במשטרה ובעדותם בבית המשפט; עדויות נוספות; תיעוד מצלמות אבטחה באזור המאפייה; ומסרונים שהוחלפו בין המעורבים. כמו כן נסקרו הממצאים בזירת האירוע, ובכלל זה פורט כי בכיס האחורי של מכנסי הג'ינס של המערער אשר נמצאו בפח, נמצאה סכין בעלת ידית אחיזה מפלסטיק כחול (להלן: הסכין הקטנה), עליה דמו של המערער. בנוסף, נמצא בפח אחר הסמוך לחזית המאפייה דלי פלסטיק צהוב ובו סכין בעלת ידית אחיזה שחורה וקצה להב שבור (להלן: הסכין הגדולה), עליה כתמי דם השייכים למנוחה.

אשר לנתיחת גופת המנוחה – על פי ממצאיה של ד"ר מאיה פורמן (ת/279); על גופת המנוחה נמצאו פצע חתך פעור בצוואר; פצע דקירה בגב מימין; פצע דקירה בקרקפת הקדקודית מימין; ופציעות נוספות כמתואר שם. כמו כן, מחוות דעתה עולה כי המנוחה מתה כתוצאה מ"פצע חתך כמעט היקפי בצוואר עם חיתוך מלא של עורק התרדמה והווריד הצווארי משמאל, וחיתוך מלא של הקנה. מנגנון המוות העיקרי הוא קרוב לוודאי אובדן דם" (ת/279א, עמ' 11); וכן כי "פצעי החתך, השפשוף ושפכי הדם התת עוריים שנמצאו באמות ובכפות הידיים של המנוחה יכולים להתיישב עם פצעי הגנה" (שם, עמ' 12). ההגנה לא חלקה על ממצאי חוות הדעת.

ביחס לפציעות על גוף המערער, כבר במהלך חקירתו במשטרה ביום 26.11.2018 תועדו חבלות על ידיו. על פי חוות דעתה של ד"ר פורמן (ת/279ז) נמצאו 7 ממצאים על כף ידו הימנית וממצא בודד על כף ידו השמאלית. ביחס לאפשרות כי מדובר בפצעי הגנה, ד"ר פורמן העידה כי "הפצעים הם מאוד מאוד קטנים ושטחיים, כך שבדרך כלל, שרואים תקיפה מסכין על ידי אחר היא בדרך כלל תהיה עמוקה, זה לא פוסל את האפשרות שהיא תהיה שטחית אם אנחנו מדברים על סכין. אם יש כאן משהו אחר במאבק, אכן, ציפורניים, אגרופים, אז גם אז יכולים להיות פצעי הגנה, לא חתכים" (פרו' מיום 19.12.2019, עמ' 559, ש' 13-17); ולאחר מכן אישרה כי מיקום הפצעים שנגרמו למערער יכול להתאים לפצעי הגנה (שם, עמ' 560, ש' 17). ביחס לפצע מסוים, אשר

נמצא בקדמת האצבע השנייה ביד ימין של המערער, העידה ד"ר פורמן כי מבין הפצעים בידיו של המערער הסבירות כי פצע זה הוא פצע הגנה היא הגבוהה יותר (שם, עמ' 564, ש' 12). יצוין, כי המערער טען בחקירתו במשטרה כי פצעים אלו נגרמו במהלך עבודתו במאפיה בעת חיתוך מלפפונים או מעבודה בתנור (ת/5, עמ' 13, ש' 390-408). כפי שיפורט להלן – מגרסה זו נסוג בעדותו בבית המשפט.

12. אשר לגרסת המערער – בתמצית יתואר, כי בחקירתו הראשונות במשטרה מסר כי המנוחה הגיעה למאפייה ביום האירוע בסמוך לשעת סגירתה וביקשה ללוות ממנו כסף. לדבריו, נעתר לבקשתה והיא הלכה לדרכה. גם כאשר במסגרת אחת מהחקירות הטיחו בו חוקריו את העובדה כי במאפייה נמצאו סימנים לכך ששם מצאה המנוחה את מותה, התמיד המערער בהכחשתו. בחקירות נוספות שנערכו, הקפיד לשמור על זכות השתיקה. בשלב מסוים, הוכנס לתאו של המערער מדובב (להלן: המדובב). כפי שיפורט בהרחבה בהמשך, המערער התוודה בפני המדובב כי הוא שגרם למות המנוחה והשליכה לפח תוך תכנון הרצח מראש וללא התגרות מצד המנוחה.

לאחר הגשת כתב האישום, המערער כפר במיוחס לו כפירה מלאה ובהמשך הובהר כי אין לו טענת אליבי. גרסתו המפורטת של המערער, כמו גם גרסת ע', נשמעה אפוא לראשונה בעדותם בבית המשפט. המערער העיד כי בסמוך לאחר הגעת המנוחה למאפיה הוא גרם למותה. לדבריו, פרץ ויכוח בינו לבין המנוחה לאחר שסיפר לה כי לא יוכל להמשיך ולתת לה כספים וכי ברצונו להתחתן. על רקע זה נטלה את הסכין הקטנה ונופפה בה מולו, בתגובה הוא נטל את הסכין הגדולה שהייתה על מדף מאחוריו ונתן לה מכה חזקה בצווארה. בהמשך, וכאשר נפלה על הארץ, דקר אותה באמצעות הסכין הקטנה. ביחס לחלקו של ע' במעשים – המערער טען כי ע' אמנם היה במאפייה באותה העת, אך שהה בתא שירותים ולא היה מעורב באופן כלשהו בהמתת המנוחה. בעדותו, טען כי הפציעות בידיו נגרמו כאשר התגונן מפני המנוחה בעת שהניפה לעברו את הסכין הקטנה.

13. באשר לעדותו של ע'. בתמצית יתואר, כי הודה ששיקר בחקירתו במשטרה כאשר טען שהגיע מיוזמתו למאפייה והפתיע את המערער, בעוד שבפועל המערער הוא שביקש ממנו לבוא. עוד העיד שכאשר המנוחה הגיעה למאפיה הוא לחץ את ידה ונכנס לשירותים, וכן הודה לראשונה בכך שלאחר צאתו מהשירותים נכנס לחלקה הקדמי של המאפייה והבחין בכתמי דם קטנים, שאל את המערער על אודותיהם והבין מתשובתו כי המנוחה נפצעה.

14. קצרה היריעה מלפרט את הסתירות הרבות בגרסאות המערער ו-ע' והעדר מהימנות גרסתם, כפי שקבע בית המשפט המחוזי – החל מבכל הקשור למסרונים ביניהם עובר להגעת המנוחה; דרך ההתרחשויות לאחר הגעת המנוחה למאפייה; וכלה במעשיהם לאחר מותה. ביחס לעדות המערער, נקבע כי היא הייתה " [...] מהוססת, לא הייתה קולחת, פרטים רבים ממנה באו בעקבות שאלות מדריכות, גם בעניינים מהותיים, והיא הותירה רושם מגמתי ולא מהימן" (פסקה 117 להכרעת הדין). אשר לעדות ע', נקבע שהיא " [...] מגמתית, לא חשפה את כל האמת וניכר בה כי כל מטרתה להרחיק את עצמו ממעורבות בפרשה, תוך צמצום ההתייחסות למעשיו של חמודי, על מנת שלא לסבכו יתר על המידה בדברים בהם לא הודה" (פסקה 196 להכרעת הדין). בית המשפט המחוזי סיכם את התרשמותו מגרסאותיהם של המערער ו-ע' בעדותם בבית המשפט במילים אלו:

"לסיכום, הרושם מעדויות הנאשמים הוא שהם שיקרו בעת שנחקרו במשטרה, ועל כך אין מחלוקת. במועד מסירת העדות בבית המשפט, אף שטענו כי החליטו לספר את האמת, המשיכו הנאשמים להסתיר פרטים מהותיים ולשקר, בין היתר, מתוך מגמה להסתיר את מידת מעורבותו של ע' במעשים. [...] גם תיאור הרגעים שהובילו למותה של יארה נותר אפוף מיסתורין, בשל הגרסה החלקית, רוויית הסתירות שמסר חמודי בהקשר זה. עדויותיהם של הנאשמים היו מגמתיות, רצופות סתירות וניכר כי נועדו לצמצם את המחלוקת, תוך התאמתן לראיות שהובאו במהלך המשפט" (פסקה 228 להכרעת הדין).

15. אם כך, גם לפי הגרסאות שמסרו המערער ו-ע' בבית המשפט, אין חולק כי המנוחה הגיעה למאפייה ושם מצאה את מותה. אף אין חולק כי באותה העת שהו במאפייה המערער ו-ע'. גרסאות אלו צמצמו אפוא באופן משמעותי את יריעת המחלוקת, כך שבית המשפט המחוזי נדרש להתמקד בהכרעתו באשר להתרחשות לאחר הגעת המנוחה למאפייה ועד להמתתה.

בית המשפט המחוזי קבע כי תיאור ההתרחשות כפי שנמסר על ידי המערער בעדותו אינו אמין וסותר ראיות מהימנות אחרות. נומק, כי לא ברור כיצד המערער שיסף את גרון המנוחה בעוד שהוא עומד ליד קופת המאפייה, מעבר לדלפק. עוד צוין, כי על כפות ידיה של המנוחה נמצאו פצעים המתאימים לפצעי הגנה אשר מגרסת המערער לא ניתן להבין באיזה שלב הם יכלו להיגרם. בית המשפט אף עמד על כך שהמערער כלל לא הזעיק עזרה בניסיון להציל את המנוחה, וציין את הסברו התמוה לכך – שלא תהיה לו "פדיחה" בכפר (פרו' מיום 21.6.2020, עמ' 701, ש' 21).

ראיה משמעותית נוספת שהוצגה היא הודאת המערער בפני המדובר כאמור. בעוד המערער חשד תחילה במדובר, לאחר תרגיל חקירה שנערך המערער החל לתת בו אמון. בכלל זה, הודה בפניו כי גרם למותה של המנוחה; כי היא "ניצלה" אותו כספית; והבהיר כי אין מצלמות אשר מתעדות את מקום השלכת גופת המנוחה או הוצאת הפח מהמאפייה. עוד אמר, כי המנוחה לא שרטה אותו או הכתה אותו במהלך האירוע; ואף בתגובה לשאלת המדובר "איך החלטת, היית כבר עם החלטה", אמר המערער: "כבר תכננתי כן" (ת/346א', עמ' 23). בית המשפט המחוזי בחן את הודאת המערער בפני המדובר בהתאם למבחן הפנימי והמבחן החיצוני לבחינת משקלן של הודאות חוץ כפי שנקבע בפסיקה, ומסקנתו הייתה כי היא "קבילה ובעלת משקל". כן נקבע כי העובדה שהודאה זו ניתנה כאשר באותה העת הכחיש בפני חוקריו במשטרה כי הוא אחראי למות המנוחה, מקנה לדבריו "נופך של אמת", אשר ביחס למרביתם נמצא "דבר מה נוסף" התומך ומחזק אותם.

16. עוד הוצגה ההתכתבות להלן בין המערער ל-ע' ביום האירוע, בין השעות 14:55 לשעה 15:05, אשר קדמה להגעת ע' למאפייה (ת/126א):

"המערער: תקשיב
 ע': כן
 המערער: נעשה מעשה אני ואתה, אבל אף בן אדם לא ידע
 ע': בסדר
 המערער: תישבע
 ע': אל תדאג יא גבר
 המערער: לא ט' ולא ק' אף אחד [השמות הוסרו – י' א']
 ע': לא יא גבר, אל תדאג
 המערער: בשעה ארבע וחצי תהיה אצלי
 ע': בעסק
 המערער: כן, לא עבודה בעסק אל תפחד
 ע': בסדר"

השניים ניסו לספק הסברים למושא ההתכתבות אשר אינם קשורים להמתת המנוחה, אולם בית המשפט המחוזי קבע כי העובדה שהמערער ו-ע' ניסו להסביר את תוכן ההתכתבות בהסברים שקריים רק מחזקת את המסקנה כי ה"מעשה" המדובר קשור לעבירה.

17. בית המשפט המחוזי הוסיף כי לאחר הגעת המנוחה לאזור המאפייה המערער סירב לבקשתה כי ישאיר עבודה את הכסף תחת עץ זית סמוך, וביקש ממנה להיכנס למאפייה. הסברו לכך, כי ע' נמצא עמו ולכן הוא אינו יכול לצאת מהמאפייה, נמצא לא הגיוני.

18. אשר לאפשרות קיומו של קנטור לנוכח גרסת המערער כי המנוחה נטלה את הסכין הקטנה לאור הוויכוח שביניהם, הובהר כי גרסתו העובדתית של המערער ביחס לאירועים במאפייה ממילא נדחתה כאמור. בית המשפט המחוזי הוסיף, כי "אף אם נניח לרגע קט כי גרסתו המאוחרת והדהויה של הנאשם [המערער – י' א'] היא אמתית" עדיין לא התגבש במקרה דנן קנטור בהתאם למבחנים שנקבעו בפסיקה.

אשר על כן, ובין היתר על בסיס הראיות שהוצגו בתמצית לעיל, נקבע כי המערער תכנן מראש לרצוח את המנוחה ולא פעל על רקע אובדן שליטה וסערת רוחות. נוכח קביעות עובדתיות אלו, בית המשפט המחוזי הגיע לכלל מסקנה כי כלל יסודות עבירת רצח בנוסחה אז התקיימו, והרשיעו ברצח המנוחה, כמו גם בגניבה ובעבירה של שיבוש מהלכי משפט.

19. בשלב זה, בית המשפט המחוזי פנה לבחון את השפעת תיקון 137 לחוק (חוק העונשין (תיקון מס' 137), התשע"ט-2019) (לעיל ולהלן: תיקון 137 או הרפורמה בעבירות ההמתה) על עניינו של המערער. נקבע, כי הרפורמה בעבירות ההמתה אינה מהווה דין מקל עבור המערער מאחר שמתקיימות בעניינו שתי נסיבות מחמירות חלופיות הקבועות בסעיפים 301א(1) ו-301א(7) לחוק – ביצוע המעשה לאחר תכנון או הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית, וכן מעשה שנעשה באכזריות מיוחדת. נומק, כי מעשיו של המערער בוצעו לאחר תכנון, לאור מניע ברור ולאחר החלטה להמית את המנוחה, וכאשר היה בידו של המערער לשקול ולגבש החלטה לעשות כן. בית המשפט הוסיף כי "גם שיסוף גרונה של המנוחה, נערה צעירה, ולאחר מכן החלפת הסכינים לצורך המשך דקירתה, בחלקי גופה השונים, כפי העולה מממצאי הנתיחה, עולים כדי אכזריות מיוחדת" (פסקה 300 להכרעת הדין).

20. לאחר הכרעת הדין וטרם שמיעת טיעוני הצדדים לעונש, הסנגור הגיש בקשה לשינוי הכרעת הדין, בטענה בדבר השלכות הרפורמה בעבירות ההמתה על המקרה דנן. בקשה זו צומצמה לבסוף, כך שבית המשפט נדרש להכריע האם יש מקום להחיל את הוראות סעיף 301א(ב) לחוק. משמע, כי למרות שמתקיימות נסיבות מחמירות כקבוע בסעיף 301א(א) לחוק, יש להרשיע את המערער בעבירה הרצח הבסיסית לפי סעיף 300א(א) לחוק אשר העונש המרבי בגינה הוא עונש מאסר עולם, או מאסר לתקופה שלא תעלה על שלושים שנה (סעיף 311א לחוק). הבקשה נדחתה באופן מנומק בהחלטה מיום 29.8.2021, תוך שנקבע "הטענה כי לא הייתה לנאשם אפשרות להתגונן כראוי ולהעלות

את טענותיו, לא זו בלבד שאיננה נכונה, אין היא יכולה להוות נימוק לקביעה כי המעשה איננו מבטא דרגת אשמה חמורה.

21. מאחר שהרשעת המערער בעבירת רצח בכוונה תחילה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק בנוסחו הקודם דינה עונש של מאסר עולם חובה, בית המשפט המחוזי התמקד בגזר הדין בהיקף הפיצויים שיש להשית על המערער לטובת משפחת המנוחה. לצורך זאת, בית המשפט עמד על הפגיעה הקשה שנגרמה למשפחתה, כפי שבא לידי ביטוי בתסקירי נפגעי העבירה שהוגשו. לא ארחיב בתיאור הדברים מטעמי צנעת הפרט. נקבע, כי הפגיעה במשפחת המנוחה מצדיקה כי ייפסק לטובתם סכום הפיצוי המקסימאלי כפי שהחוק מאפשר. על כן, נגזר כאמור על המערער עונש של מאסר עולם; 10 חודשי מאסר על תנאי, לכל יעבור עבירה של גניבה או שיבוש מהלכי משפט, תוך 3 שנים; וכן תשלום פיצויים למשפחת המנוחה בסכום של 258,000 ש"ח.

עיקרי טענות הצדדים בערעור

22. חלקו הראשון של הערעור מתייחס להשפעת הרפורמה בעבירות ההמתה על עניינו של המערער. נטען, כי בית המשפט המחוזי שגה באופן בו יישם את הוראות המעבר שנקבעו ברפורמה, שכן היא מהווה דין מקל עם המערער ויש להחילה בעניינו. עוד נטען, כי המשיבה הייתה צריכה לבקש לתקן את כתב האישום ולציין במפורש מהן הנסיבות המחמירות המיוחסות למערער. לשיטת הסנגור, בהעדר תיקון כתב האישום נמנעה מהמערער הזדמנות סבירה להתגונן באשר להתקיימות הנסיבות המיוחדות הקבועות בעבירת הרצח בנסיבות מחמירות (סעיף 301א(א) לחוק).

מלבד זאת, נטען כי לא הוכח כנדרש שהמערער הוא שרצח את המנוחה. לדברי הסנגור קיים "נרטיב אחר למה שהתרחש במאפייה", אשר עלול להוביל לכאורה דווקא לאשמתו של ע'; וממילא הראיות הנסיבתיות הקיימות אינן מלמדות על תרחיש אחד מעבר לספק סביר.

כן נטען, כי קביעת בית המשפט המחוזי שלפיה המערער הזמין את המנוחה למאפייה כדי לרוצחה בדם קר חסרת אחיזה בחומר הראיות, והיא בגדר "הסקת מסקנות לאחור". זאת, מאחר שעצם הזמנת המנוחה למאפייה והתעקשות המערער כי תיכנס לתוכה יכולה להתפרש באופנים רבים, ולא דווקא כ"הזמנה לרצח". לטענת הסנגור, ישנה אפשרות סבירה הרבה יותר כי "המערער התכוון לקחת מן המנוחה בכוח את מכשיר הטלפון הנייד של המנוחה וכך לשלול ממנה את היכולת להמשיך ולסחוט אותו".

בהמשך לכך, הסנגור טען לתרחיש שלפיו המערער ניסה לחלץ את הטלפון הנייד מהמנוחה והתחולל ביניהם מאבק שבמהלכו המנוחה לקחה את הסכין הקטנה. המערער התגונן בהרמת ידיו ונפצע מהסכין הקטנה, באופן המתיישב עם פצעיו. תרחיש זה, כך נטען, מתאים לעובדה שבדיקת הזירה וחפצי המנוחה מגלה כי במקומות שונים במאפייה נמצאו טפטופי דמו של המערער. בנוסף, נטען כי ההודעות שהוחלפו בין המערער ל-ע' עובר להגעת המנוחה למאפייה ניתנות לפירוש במובנים רבים, אשר אחד מהם הוא שהמערער רק חפץ לקחת מן המנוחה את הטלפון הנייד שלה. צוין "אכן בבית המשפט לא העיד המערער כי הזמין את המנוחה למאפייה כדי לקחת ממנה את מכשיר הפלאפון. אך ההלכה מחייבת את בית המשפט לבחון כל אפשרות סבירה העולה מן הראיות ואפילו לא נטענה על ידי הנאשם".

הסנגור הוסיף וטען כי אם תתקבל גרסת המערער בעדותו בבית המשפט, המשמעות היא שהמתת המנוחה נעשתה לאחר קנטור ממשי. עוד נטען לקיומו של "נרטיב" סביר נוסף "הקרוב ביותר למציאות", שוב, כלשון הסנגור, שבו המערער זימן את המנוחה למאפייה כדי לקחת ממנה את המכשיר הנייד שלה, ואילו לאחר מאבק שבו המנוחה הצליחה "לשים ידה" על הסכין הקטנה ודקרה באמצעותה את המערער עד זוב דם, ייתכן שדווקא ע', בניסיון לחלץ את המערער מהמנוחה, פגע ללא כוונה בצווארה של המנוחה עם הסכין הגדולה. לתמיכה בטיעון זה, הסנגור הסביר כי המערער משמיט את "חלקו המשוער" של ע' בהמתת המנוחה רק כדי להגן עליו; ממילא בית המשפט המחוזי כלל לא האמין לעדות המערער; והוסיף כי המערער אמנם נסע באותו ערב לרמאללה בניסיון לייצר לעצמו אליבי באמצעות תצלום משותף עם ש', אך שב לכפר והתייצב לחקירה במשטרה ועל כן נסיעתו לרמאללה חסרת משקל ראייתי של ממש.

הסנגור משיג גם על קביעות בית המשפט המחוזי בדבר המשקל הראייתי שניתן להודיית המערער בפני המדובר. נטען, כי מדובר בהודאה רצופת שקרים ואף כי "אין קשר בין הסיפור למדובר ובין המציאות האובייקטיבית המגובה בראיות חד משמעיות". כן נטען שפסק הדין אינו כולל התייחסות של ממש לפצעיו של המערער ולכך שדמו נמצא בזירה ועל חפצי המנוחה.

עוד נטען בערעור כי כלל אין ראיות אינדיבידואליות ייחודיות המייחדות את המערער, שכן קיים סיכוי של 50% שהמערער הוא הרוצח וסיכוי דומה כי ע' הוא הרוצח. על כן, יש לזכות את המערער בהתאם לקביעות בע"פ 2921/18 מדינת ישראל נ' בצלאל

(27.10.2019) (להלן: עניין בצלאל), בדומה לאופן שבו ע' זוכה; ולחלופין להרשיע את המערער בהמתת המנוחה לאחר קנטור.

23. מנגד, המשיבה טענה כי כלל אין מדובר בתיק שבו ישנן ראיות נסיבתיות בלבד, שכן למשל, המערער הודה בהמתת המנוחה בפני המדוכב ובעדותו בבית המשפט; ומכל מקום, ההסבר החלופי המועלה כעת מפי הסנגור אינו מתיישב עם הממצאים העובדתיים שנקבעו על ידי בית המשפט המחוזי או עם ממצאי המהימנות שקבע ביחס למערער. זאת, בעוד שתזה שכזו הנטענת על ידי ההגנה צריכה להקים ספק אמיתי ומהותי העולה בקנה אחד עם התשתית הראייתית ומעורר ספק סביר בדבר המסקנה המפלילה. המשיבה הוסיפה כי הראיות מלמדות שלמערער היה מניע לרצוח את המנוחה; וכן כי תכנן את מעשה הרצח; הזמין את המנוחה למאפייה והתעקש שתיכנס לתוכה; התאמץ למחוק את כל התקשורת הסלולרית בינו לבין המנוחה ואת ההודעות שהוחלפו ביניהם, שרק חלקן שוחזרו; ואף הודה בפני מדוכב בביצוע הרצח.

עוד נטען, כי ההנחה בבסיס התיזה החלופית שבפי הסנגור שלפיה במכשיר הנייד של המנוחה נמצאו תמונות שבאמצעותן היא סחטה את המערער, אינה נתמכת בראיה פוזיטיבית. מכאן, שאין להניח כי התנהל מאבק כלשהו על הטלפון הנייד של המנוחה אשר בסופו מצאה את מותה, כפי שמציע הסנגור. מלבד זאת, נטען שתזה זו אינה מתיישבת עם יתר חומר הראיות. לשיטת המשיבה עיתוי העלאת הנרטיב המזכה כביכול, נועד לאפשר למערער "להסתתר" מאחורי ע' אשר זיכויו חלוט. זאת, לאחר שבמסגרת ההליך בבית המשפט המחוזי הקפיד להרחיקו מכל וכל מביצוע הרצח. משכך, נטען שיש לתת משקל אפסי לתרחיש החלופי המוצג בערעור.

אשר להודאת המערער בפני המדוכב והמשקל שניתן לה בהכרעת הדין, נטען כי בית המשפט המחוזי לא התעלם מהסתירות בין חלק מפרטי ההודאה לראיות ובחן את הדברים בזהירות המרבית. בהקשר זה הודגשו הפרטים הרבים בהודאת המערער בפני המדוכב התואמים לחומר הראיות: הודאת המערער כי השליך את גופת המנוחה בתוך פח אשפה עטופה בשקי קמח; הודאת המערער כי השליך את חלקי הטלפון של המנוחה בנפרד – התואמת למציאת חלקים אלו בפח האשפה; הודאת המערער כי מחק את השיחות בינו לבין המנוחה – כפי שאכן עשה; הודאת המערער כי ניקה את המאפייה באמצעות ג'ריקנים של כלור – ואכן נמצאו במאפייה שני ג'ריקנים עליהם סימני דם של המנוחה; והודאת המערער כי החליף את בגדיו ונעליו לאחר המעשה, כפי שעולה מראיות חיצוניות.

כן נטען, כי המערער אמנם מסר למדובב כי חסם את פי המנוחה באמצעות דבק "סלוטייפ", אולם בית המשפט המחוזי הסביר בהכרעת הדין כי לאור פעולות הניקיון האינטנסיביות שנערכו במאפייה לא מן הנמנע כי הושמדה ראייה ביחס לשימוש ב"סלוטייפ". אף העובדה כי המערער מסר למדובב שהיה לבדו במאפייה בעת הרצח ואיש לא ראה אותו, ניתנת להסבר ברצונו העקבי שלא להפליל את ע' במעשה. נטען אפוא, כי הודאת המערער בפני המדובב, אשר ממילא אינה עומדת לבדה, נבחנה באופן קפדני על ידי בית המשפט ולא נפל כל פגם במשקל שבית המשפט המחוזי ראה לייחס לה.

לעניין הרפורמה בעבירות ההמתה והשלכתה על עניינו של המערער, הודגש כי תיקון 137 התקבל בכנסת ביום 10.1.2019, יום הגשת כתב האישום נגד המערער, ונקבע כי כניסתו לתוקף תהיה ביום 10.7.2019. משכך, למערער יוחסה עבירה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק בנוסחו עובר לרפורמה. בהתאם, ולפי הוראות סעיף 25(ב) לתיקון 137, בשילוב סעיף 5(א) לחוק, בית המשפט המחוזי בחן כנדרש האם הרפורמה בעבירות ההמתה מהווה דין מקל. לגישת המשיבה, בית המשפט המחוזי צדק בקובעו כי הרפורמה אינה בגדר דין מקל עם המערער מאחר שמתקיימות הנסיבות המחמירות שבסעיפים 301א(1) ו-301א(7) לחוק. כן צוין, כי המערער כלל לא העלה טענות באשר לכך שהדין החדש מהווה דין מקל עובר להכרעת הדין. עמדת המשיבה, היא כי אין כל מקור לחיובה לתקן את כתב האישום לאחר כניסת הרפורמה בעבירות ההמתה לתוקף. צוין, כי היא ממילא הגישה עוד ביום 6.3.2019, כחודשיים לפני הגשת המענה לכתב האישום, הודעה לבית המשפט כי היא אינה רואה בתיקון 137 דין מקל. באותה העת, הצהירה גם על כוונתה לטעון כי הרצח בוצע בנסיבות מחמירות בהתאם לסעיף 301א(1) לחוק.

24. הסנגור חזר בדיון לפנינו על עיקר טענותיו כפי שנפרשו בהרחבה בכתב. הודגש, כי הודאת המערער בפני המדובב היא בלתי אמינה, לנוכח הסתירות שבינה לבין ראיות אחרות; ואף כי כלל הראיות הנסיבתיות הקיימות מלמדות כי התקיימה אחת מבין שלוש אפשרויות: או שהמערער רצח את המנוחה בעצמו, או שהמערער ו-ע' רצחו את המנוחה, או שע' הוא הרוצח.

במענה, באת-כוח המשיבה עמדה על השתלשלות הדברים העובדתית שאינה במחלוקת ועל קביעותיה העובדתיות של הערכאה הדיונית, שאין כל עילה להתערב בהן לטעמה. ביחס להודאת המערער בפני המדובב, הודגש כי המערער "נפתח" בפני המדובב בהדרגה, כפי שקורה לא אחת, וחשף כי תכנן את המתת המנוחה. דבריו אלו, בשילוב עם ראיות נוספות, ובפרט ההודעות שהוחלפו בין המערער ל-ע' עובר לאירוע מלמדים, כן

נטען, כי מעשה ההמתה נעשה לאחר תכנון ושקילה כפי שקבע בית המשפט המחוזי וכן שהוא מגלם אכזריות מיוחדת.

דיון והכרעה

25. הערעור שלפנינו נחלק לשלוש טענות עיקריות:

ראשית, נטען כי יש לאמץ את גרסתו האחרונה של המערער בעדותו, כי פרץ ויכוח בינו לבין המנוחה ולאחר שאחזה בסכין הקטנה הוא נטל את הסכין הגדולה ופגע בצווארה. לחלופין, נטען שיש לאמץ את התרחיש החלופי שמציע הסנגור בערעור, שבהתאם לו ע' הוא שהמית את המנוחה;

שנית, נטען שאין בנמצא ראיות אינדיבידואליות המלמדות כי המערער הוא הרוצח, ולא ע', וכי מאחר ששניהם היו במאפייה כאשר המנוחה נרצחה "כל אחד מהם הוא איפוא הרוצח בהסתברות של 50%", כלשון הסנגור;

שלישית, נטען כי בית המשפט המחוזי שגה באופן יישומה של הרפורמה בעבירות ההמתה המהווה דין מקל עבור המערער וכי נפל פגם בכך שהמשיבה לא ביקשה את תיקון כתב האישום לאורה.

אדון ואכריע בטענות אלו כסדרן.

השתלשלות הדברים מרגע הגעת המנוחה למאפייה ועד למותה

26. תחילה לטענה כי בית המשפט המחוזי שגה בדחותו את גרסתו העובדתית של המערער להתרחשות במאפייה, כפי שנמסרה בעדותו בבית המשפט.

יש להבהיר כבר עתה כי חלקו זה של הערעור, רובו ככולו, מופנה כלפי קביעות עובדה ומהימנות. הלכה ידועה היא, כי ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית אשר התרשמה באורח ישיר מהעדויות שהובאו בפניה ומהשתלבותן במארג הראייתי (ע"פ 6322/20 רחאל נ' מדינת ישראל, פסקה 26 (18.9.2022); ע"פ 3677/21 מדינת ישראל נ' שללאשוילי, פסקה 10 (13.2.2022)).

27. בראי הלכה זו, וכאמור, אין ממש בהשגות המערער. המערער שיקר בחקירותיו במשטרה בשורה ארוכה של סוגיות. בכלל זה, שיקר לחוקריו כאשר הכחיש באופן גורף מעורבות כלשהי בגרימת מותה של המנוחה וטען כי ביום האירוע מסר למנוחה 700 ש"ח ולאחר מכן היא עזבה את המאפייה (בין היתר: ת/1, עמ' 1; ת/206, עמ' 2; ת/3, עמ' 3; פרו' מיום 17.6.2020, עמ' 617, ש' 7-17); שיקר כאשר הכחיש בחקירתו במשטרה כי לא מחק מהטלפון הנייד שלו הודעות שהוחלפו בינו לבין המנוחה (ת/3, עמ' 3; פרו' מיום 17.6.2020, עמ' 628, ש' 15); שיקר כאשר טען כי הוא איטר יד שמאל (ראו בהרחבה: פסקה 108 להכרעת הדין) – עובדה אשר לה משמעות לקביעת הגורם לפציעות בידיו; שיקר כאשר למטרת נסיעתו לרמאללה לאחר הרצח; שיקר ביחס לטיב קשריו עם נשים נוספות; ועוד.

כמעט בכל פרט, קטן כגדול, המערער לא אמר אמת. שקריו, המתייחסים גם לסוגיות מהותיות שבליבת הדברים עולים כדי חיזוק ואף סיוע ראייתי לראיות נגדו (ע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (3.9.2009); ע"פ 557/06 עלאק נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (11.4.2007); ע"פ 517/86 ברוקס נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 441, 452 (1989)).

28. בשקריו של המערער כמובן אין די. הם מערערים את אמינותו ומהימנות גרסתו, אך אינם מספיקים להוכחת אשמתו. ככל ששקריו של נאשם רבים יותר גובר משקלם הראייתי, אולם אין בשקרי נאשם כשלעצמם כדי לבסס את הרשעתו בפלילים והם מצטרפים לתשתית הראייתית הקיימת לחובתו (ע"פ 6972/09 אבוטבול נ' מדינת ישראל, פסקה לט (27.2.2012)). עוד ראוי להזכיר את מידת הזהירות שבה יש לנהוג בבחינת המשמעות הראייתית של שקריו של נאשם. כפי שקבע הנשיא מ' שמגר:

"לא מן המותר לחזור ולהדגיש, כי ראיות בדבר כזבים, כביכול, צריכות להיבחן בזהירות מיוחדת: יכול והנאשם יעלה טענה כוזבת לאו דווקא בשל כך, שהוא שביצע את העבירה המיוחסת לו, אלא בשל טעמים אחרים, יהיו אלה טעמים הכרוכים בביצועה של עבירה אחרת או טעמים אישיים, אשר אינה דבקה בהם תווית עבריינית. על-כן מן הנכון, שבית המשפט יחזור וישקול בזהירות, לאור מכלול הנתונים והטענות שבפניו, שמא השקר, אף כי הוא גלוי, נובע מעילה, שאין זיקה בינה לבין האשמה המסוימת בה דן בית המשפט [...], אלא נובע מסיבה אחרת" (ע"פ 543/79 נגר נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(1) 113, 142-143 (1980)).

29. מלבד שקריו הרבים של המערער, המשיכה הציגה בעניינו מארג ראייתי מקיף המצביע בכירור על אשמתו במיוחס לו.

בראש ובראשונה, הובאה הודיית המערער בפני המדוכב. אכן, המערער לא "פרץ" בפני המדוכב, סתם כך, בווידוי מקיף וכולל שבו התוודה בהרחבה כיצד רצח את המנוחה תוך גילוי כל פרט ופרט. אולם, בשונה מכפי שנטען על ידי הסנגור, איני סבור כי הדבר מוריד מהמשקל שיש להקנות להודאה. כפי שניתן לצפות, המערער נחשף בפני המדוכב בהדרגה, "טיפין טיפין", לאחר שהמדוכב רכש את אמונו.

במענה לשאלות המדוכב, הודה במיוחס לו. כך, כאשר נשאל על ידי המדוכב האם "הגיע" למנוחה להירצח, השיב המערער "לא" (ת/346א, בעמ' 7). לאחר מכן, שאלו המדוכב איך סיבך עצמו בצרה הזו, והמערער השיב "היא כולה נצלנית" (שם). המדוכב תהה "מה הכוונה מנצלת אותך? איך היא מנצלת אותך במה???" ; ועל כך השיב המערער "כסף" (שם).

בהמשך, המערער נשאל על ידי המדוכב האם היכן ש"זרק" את המנוחה אין מצלמות, ואמר "אין גבר, כל המצלמות בכפר אף מצלמה לא מצליחה לדעת" (שם, בעמ' 8). לשאלת המדוכב האם מישהו ראה אותו מוציא את המנוחה מהמאפייה, ענה "אף אחד לא ראה אותי" (שם, בעמ' 9). המדוכב הוסיף ושאל האם המנוחה שרטה אותו, והמערער הבהיר "אתמול צלם את כל הגוף שלי אין שום דבר" (שם).

המדוכב אף שאל את המערער האם מחק את מספר הטלפון של המנוחה מהנייד שלו, ונענה "מחקתי הכל" (שם, בעמ' 11). כמו כן, המערער תיאר כי ניקה את הרצפה עם "ארבעה ג'ריקנים של כלור" (שם, בעמ' 12); ובהמשך:

"המדוכב: זאת אומרת מחמד שלא היית כבר עם החלטה
לרצוח אותה ישר במאפיה, רק באותו יום שהיא הגיעה,
קנטרה אותך הכוונה
מחמד: לא באלוהים
המדוכב: איך החלטת, היית כבר עם החלטה?
מחמד: כבר תכננתי כן" (שם, בעמ' 23).

המדוכב ניסה לברר פעם נוספת מדוע המערער המית את המנוחה, ועל כך נענה "וואלה היא התחילה להגיד לי אני אתלונן עליך ואעשה.. אתה מדבר עם ילדה קטינה.. אתה יודע הבנות הזונות האלו.. אם הם נהיו..." (ת/342, קובץ מס' 49, בעמ' 37). המערער

הוסיף וסיפר למדובב כי זרק את המנוחה בפח האשפה (שם, בעמ' 41) ועטף אותה בשק של קמח (שם).

כאשר המדובב שאל "מוחמד לא צעקה ולא הרביצה לך ולא שום דבר, כי אתה קטן נמוך לא קבלת איזה מכה איזה אגרוף – צד זה צוחק..." השיב המערער "לא יודע... אני מרים את הבנאדם וזורק אותו לרצפה ומרביץ לו... גבר כל הכפר יודעים שיש לי כוח בידיים אה..." (שם). המדובב שאל את המערער במפורש פעם נוספת האם המנוחה "הרביצה" לו, והוא השיב "שום מכה ולא ככה..." (שם, בעמ' 51).

30. מובן כי דברים אלו שהמערער מסר למדובב, כי תכנן מראש להמית את המנוחה במאפיה; כי המיתה מבלי שקנטרה אותו; וכי היא כלל לא הכתה אותו, סותרים חזיתית את גרסתו האחרונה. כאשר המערער עומת בחקירתו הנגדית עם הסתירות שבין אמירותיו בפני המדובב לדברים שאמר בעדותו, התקשה לספק הסבר כלשהו ולבסוף אמר: "המדובב עשה את עצמו שהוא כאילו אבו עלי ואז אני עשיתי רושם שגם אני משהו" (פרו' מיום 21.6.2020, עמ' 691, ש' 9).

הסבר זה אינו משכנע כלל וכלל, הן מאחר שלא הועלה על ידי המערער בחקירתו הראשית (ראו והשוו: ע"פ 2094/15 אטיאס נ' מדינת ישראל, פסקה 50 (1.9.2016)); הן נוכח העובדה כי טען בלשון רפה רק לאחר שהמערער נשאל על כך מספר פעמים והשיב באופן מתחמק; הן מאחר שהמערער נשאל מיד לאחר אמירתו זו על חוסר ההיגיון שבה, ולא ידע ליתן הסבר (פרו' מיום 21.6.2020, עמ' 691, ש' 13-20).

31. על קבילות הודאת המערער בפני המדובב אין כל חולק. כאשר למשקלה – על רקע אי התאמות מסוימות בינה לבין יתר חומר הראיות, בית המשפט המחוזי ניתח בפירוט את המבחן הפנימי והמבחן החיצוני לקביעת משקלה (ע"פ 7388/20 בן אוליאל נ' מדינת ישראל, פסקה 64 (1.9.2022)). לא מצאתי כל פגם במסקנותיו – תוצר של ניתוח פרטי ההודאה והשוואתם ליתר חומר הראיות.

העובדה כי מבין שלל הפרטים שמסר המערער למדובב ישנם כמה שאינם נכונים – כגון העובדה שהיה לבד במאפייה בעת הרצח, ואחרים אשר אמיתותם מוטלת בספק, אינה שוללת בנסיבות העניין את משקלה הראייתית המשמעותי של ההודאה (ראו: ע"פ 5875/93 עביט נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(5) 801, 813 (1997); יעקב קדמי על הראיות חלק ראשון 134 (2009)). ודאי שכך כאשר עיקר הודאתו נתמכת בראיות נוספות.

32. לצד הודאת המערער בפני המדובר, הוצגה ראייה נסיבתית משמעותית – ההתכתבות שהובאה לעיל בין המערער ל-ע' ביום האירוע ואשר קדמה להגעת ע' למאפייה. כאמור, המערער הפציר ב-ע' "נעשה מעשה אני ואתה, אבל אף בן אדם לא ידע", השניים קבעו להיפגש במאפייה בשעה ארבע וחצי, תוך שהמערער מדגיש: "לא עבודה בעסק אל תפחד".

33. כמתואר לעיל, בית המשפט המחוזי דחה את הסבריהם של המערער ו-ע' באשר למושא ההתכתבות בקובעו כי מדובר בהסברים שקריים אשר מחזקים את המסקנה כי אותו "מעשה" שהמערער תכנן לבצע קשור למעשה העבירה. נומק: "[...] אי אפשר למצוא בגרסאות שמסרו הנאשמים כל התייחסות למעשה 'שאיננו קשור לעבודה', אותו ביצעו יחדיו לאחר הגעתו של ע' למאפייה. המעשה היחיד בו נטלו חלק השניים – האחד תוך גרימת המוות והשני בסייעו להעלמת הראיות וניקיון הזירה, נוגע וכרוך בהמתתה של יארה" (פסקה 287 להכרעת הדין); ונקבע "החשאויות בה נקט והאמירה כי לא מדובר בענייני העסק, מביאים למסקנה כי חמודי התכוון לפגוע ביארה, אלא שהוא לא שיתף את ע' בתכניתו זו באותה עת" (פסקה 270 להכרעת הדין).

מסקנה זו של בית המשפט המחוזי מקובלת על ידי אף היא. גם אם לא הוכח שכאשר מסרונים אלו נכתבו המערער ידע שהמנוחה תגיע בהמשך היום למאפייה – בשם לב לכך שהמערער מחק בהצלחה מסרונים שהוחלפו בינו לבין המנוחה (ראו בהרחבה בפסקה 288 להכרעת הדין); ונוכח הסבריהם השקריים של המערער ו-ע' באשר להתכתבות זו, המסרונים שהוחלפו בעלי משקל ראייתי של ממש.

34. כמו כן, גרסת המערער בעדותו בבית המשפט אינה עולה בקנה אחד עם העובדה כי נמצאו דקירות על גב המנוחה, בעוד שהמערער העיד כי המנוחה שכבה על הגב לאחר שהכה בצווארה עם הסכין הגדולה (פרו' מיום 21.6.2020, עמ' 685, ש' 12-16). כאשר נשאל המערער על סתירה זו טען: "אני לא יודע אני לא זוכר. לא הייתי בהכרה" (שם, ש' 29).

זאת ועוד, גרסת המערער בעדותו אינה הגיונית מסיבה נוספת, שכן לטענתו פגע במנוחה בצווארה עם הסכין הגדולה, אולם לאחר שנפלה המשיך לדקור אותה עם הסכין הקטנה. המערער נשאל על כך ישירות על ידי השופט ס' דבור – מדוע להוסיף ולדקור את המנוחה עם הסכין הקטנה, כאשר בידו כבר הסכין הגדולה. המערער השיב לכך "לא יודע" (פרו' מיום 21.6.2020, עמ' 688, ש' 22-26). אכן, ייתכן שתשובתו זו של המערער נבעה מרצונו שלא להפליל את ע' בביצוע הרצח. ככל שכך, ממילא יש בה כדי לפגום

במהימנות מכלול הגרסה כפי שמסר בעדותו, שכן ניכר כי גם בשלב זה, כפי שנהג לכל אורך חקירותיו במשטרה, המערער נמנע מלומר אמת.

35. לזאת יש להוסיף, כי גרסתו האחרונה של המערער היא גרסה כבושה אשר נשמעה לראשונה בעדותו, לאחר ששמע את כלל ראיות המשיבה נגדו. לא הוצג הסבר של ממש לכבישת גרסתו, ומכאן שמשקלה הראייתי, מלכתחילה, נמוך עד מאוד (ע"פ 5995/21 אבו אלחסנה נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (16.6.2022) (להלן: עניין אבו אלחסנה)). כפי שקבעתי במקרה אחר:

"גרסה כבושה זו של המערער נמסרה לראשונה רק בתשובה לאישום, לאחר שנחשף למלוא חומר הראיות, ולאחר שהחזיק בגרסת השוד לאורך כל חקירותיו הרבות במשטרה קודם להגשת כתב האישום, ומכאן חולשתה הרבה. בנסיבות אלו, צודקת באת-כוח המשיבה בטענתה כי יש לבחון את גרסתו האחרונה של המערער בזהירות כפולה ומכופלת: גם מעצם היותה כבושה; גם בשל כך שהמערער מודה ששיקר בחקירותיו הרבות; וגם, ובעיקר – מאחר שבנקודת הזמן בה נמסרה הגרסה היה בידי המערער להתאימה ככל הניתן לראיות שהוצגו לחובתו [...] (ע"פ 1130/19 שוא נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (27.12.2020) (להלן: עניין שוא))."

36. לא למותר להזכיר גם את התרשמות בית המשפט המחוזי כי פרטים מהותיים מגרסתו האחרונה של המערער בעדותו באו בעקבות שאלות מדריכות של סנגורו (ראו: יניב ואקי דיני ראיות כרך א' 387-389 (2021)).

מלבד זאת, בהכחשתו הגורפת של המערער שהמנוחה מצאה את מותה במאפייה וכי הוא נטל חלק כלשהו בהמתתה, אשר ממנה נסוג רק בעדותו בבית המשפט, יש גם כדי להפחית את "כמות ההוכחות" שהמדינה נדרשת להביא להוכחת גרסתה (יעקב קדמי על הראיות חלק שני 842 (2009)).

37. משכך, אל מול הראיות הרבות המוכיחות את אשמת המערער באשר למה שיוחס לו, גרסתו אינה אלא גרסה כבושה, בלתי הגיונית, הסותרת ראיות רבות ואת שהמערער מסר בעבר. בדין גרסה זו נדחתה על ידי בית המשפט המחוזי ואין לנו כל עילה להתערב במסקנתו.

38. הנה כי כן, הראיות מלמדות כי בעת הרצח שהו במאפייה שלושה אנשים בלבד – המערער, ע' והמנוחה. אין בידינו תיעוד קולי או חזותי של פנים המאפייה. כאמור, האמת אינה נר לרגלי המערער ו-ע', וכלשון הסנגור "שניהם משקרים לכל אורך הדרך" (פרו' מיום 23.11.2022, עמ' 2, ש' 9-10). מכאן הקושי להוכיח ברמת ודאות מוחלטת כל פרט ופרט באשר להתרחשות שהובילה למותה של המנוחה.

עם זאת, לא זה הנטל המוטל על המשיבה. סעיף 34כב(א) לחוק מעגן את מידת ההוכחה הנדרשת לצורך הרשעת נאשם בפלילים "לא יישא אדם באחריות פלילית לעבירה אלא אם כן היא הוכחה מעבר לספק סביר". כפי שהבהרתי במקרה אחר:

"משמעותו של רף ההוכחה "מעבר לספק סביר" אינה כי יש לבחון ביחס לכל ראיה בנפרד האם ביכולתה לעורר ספק סביר באשמתו של הנאשם העומד לדין, אלא כי על בית המשפט מוטל לבחון את הצטברותן של הראיות יחדיו, ולקבוע האם יש בהן יחד כדי להביא למסקנה חד-משמעית לפיה הנאשם אכן ביצע את המיוחס לו בכתב האישום (ע"פ 229/19 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 19 (30.12.2019))."

בהתאם, רף הוכחה זה דורש רמה גבוהה של ודאות לצורך הוכחת העובדות הנכללות בכתב האישום. המשיבה עמדה בנטל זה ביחס למערער. לא תמיד ניתן לדעת באופן מדויק ומוחלט מהי השתלשלות הדברים באותן שניות או דקות שבהן בוצע הרצח. על כך כתב השופט אגרנט לפני כ-70 שנה, והדברים מתאימים באותה המידה גם לעת הזו:

"[...] במשפט רצח, בו העדים שנוכחו בשעת מעשה, הם, לעתים, במספר מועט או אינם בנמצא כלל, עלול חומר ההוכחה מטעם הקטיגוריה להכיל, לפעמים, חלל ריק ופרשיות סתומות. [...] תפקידו של בית המשפט הוא לדון בהאשמה המתבררת לפניו, על סמך החומר שהוצג במשפט, ולא דווקא לצייר תמונה המגלה את פרטי המקרה בשלמותם" (ע"פ 125/50 יעקובוביץ' נ' היועץ המשפטי לממשלת ישראל, פ"ד ו 514, 520 (1952)).

39. בענייננו, התמונה העולה ממכלול חומר הראיות ברורה – המערער היה "לא מאושר" מדרישותיה הכספיות של המנוחה (פרו' מיום 3.8.2020, עמ' 772, ש' 12-13) והפציר בה להיכנס למאפייה לאחר שהזמין מבעוד מועד את ע' תוך שהוא כותב לו "נעשה מעשה אני ואתה, אבל אף בן אדם לא ידע".

המנוחה, צעירה בת כ-16, נרצחה במאפייה כתוצאה משיסוף גרונה ואיבוד דם. על ידיה נמצאו פצעים המתאימים לפצעי הגנה. לאחר ששיסף את גרונה, המערער הכניסה לשק קמח, זרקה לפח אשפה סמוך וכיסה אותה בפסולת. לאחר ניקוי המאפייה, שם פעמיו לרמאללה, החליף את נעליו, מחק מסרונים שהוחלפו בינו לבין המנוחה מהטלפון הנייד שלו וניסה לייצר לעצמו אליבי באמצעות מפגש עם ש' והעלאת תמונה משותפת עמה ל"פייסבוק".

בחקירותיו במשטרה המערער הכחיש באופן גורף מעורבות בהמתת המנוחה, ועשה מאמץ רב להרחיקו ככל שניתן מהחשדות אשר יוחסו לו. אולם, הודה בפני מדוכב כי רצח את המנוחה ועל נסיבות המתתה. בעדותו, הציג גרסה כבושה, בלתי סדורה ובלתי הגיונית, שבה נטל אחריות על המתת המנוחה, אך זאת בנסיבות אשר ניכר כי עוצבו בקפידה אל מול הראיות שהציגה המשיבה.

ככל שבאת-כוח המשיבה הקשתה על המערער בחקירתו הנגדית באשר לאי-התאמות בין גרסתו העדכנית ליתר חומר הראיות – לא הצליח לספק הסבר. באופן דומה, כשל המערער בפני שאלות בלב העניין שהופנו כלפיו על ידי שופטי הערכאה קמא.

אם כך, חומר הראיות הכולל, אשר רק חלקו פורט לעיל, מצביע בבירור על אשמת המערער בעבירות שיוחסו לו. העובדה כי לא ניתן לקבוע באופן ודאי כיצד המערער נפצע בידיו ואיזה תפקיד בדיוק מילאה הסכין הקטנה במהלך האירוע, אינה גורעת מכך.

40. מדחיית גרסתו העובדתית האחרונה של המערער, נגזר כי יש לדחות את טענותיו באשר לקיומו של קנטור ולאמץ את קביעת בית המשפט המחוזי כי הן היסוד העובדתי הן היסוד הנפשי של עבירת הרצח – התקיימו.

41. מכאן לטענתו החלופית של הסנגור, כי ישנה אפשרות אחרת, "נרטיב סביר" כלשונו, שלפיו המערער זימן את המנוחה למאפייה על מנת לקחת ממנה את הטלפון הנייד שלה ונאבק במנוחה על מנת לעשות כן. או אז, המנוחה שמה ידה על הסכין הקטנה ודקרה את המערער באמצעותו. במהלך המאבק עם המנוחה המערער או ע' נטלו את הסכין הגדולה ו-ע' הוא שדקר את המנוחה במקומות שונים בגופה, עד אשר הסתובבה לכיוונו וע' פגע ללא כוונה בצווארה וגרם למותה. נטען, כי די באפשרות התקיימות תרחיש זה כדי לחייב את זיכוי המערער מעבירת הרצח.

יש להדגיש, כי "נרטיב" זה המוצע על ידי הסנגור לא הועלה על ידי המערער או ע' בשלב כלשהו בהליך נגדם – לא בחקירותיהם הרבות במשטרה, לא בתשובתם לכתב האישום ולא בעדותם בבית המשפט. הוא מועלה כעת, מפיו של הסנגור בלבד, לאחר זיכוי החלוט של ע' מעבירת הרצח. אף לא סופק כל הסבר מדוע לא נשמע תיאור זה עד כה מפיו של המערער.

אם כך, בדיון לפנינו אחז הסנגור בטענה כי יש לאמץ את גרסת המערער בעדותו כי המית את המנוחה לאחר שזו הניפה את הסכין הקטן לעברו בעוד שע' שוהה בשירותים; ובמקביל בטענה כי יש לזכות את המערער בשל קיומו של התרחיש החלופי כאמור, לפיו לא הוא שפגע בצוואר המנוחה באמצעות הסכין הגדולה, אלא ע'.

42. כאשר עסקינן באפשרות הרשעת נאשם על בסיס ראיות נסיבתיות בלבד מקובל לערוך בחינה תלת-שלבית: בשלב הראשון, נבחנת כל ראיה נסיבתית בפני עצמה, ועל בית המשפט להכריע האם ניתן לקבוע על בסיסה ממצא עובדתי; בשלב השני, נבחנת מסכת הראיות כולה לצורך קביעה האם היא מסבכת את הנאשם בביצוע העבירה; ובשלב שלישי מועבר הנטל אל הנאשם להציע הסבר העשוי לשלול את ההנחה המפלילה העומדת נגדו (ראו בפסק דינו של השופט ש' שוחט בע"פ 8322/21 דחלה נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (13.4.2022); וכן ע"פ 1132/10 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 25 (7.3.2012)). יודגש, כי הנטל המוטל על כתפי הנאשם בשלב השלישי הוא נטל טקטי בלבד להציג תרחיש חלופי סביר המתיישב עם חומר הראיות ועומד במבחני השכל הישר. זאת, באופן אשר אינו משנה את נטלי ההוכחה המקובלים בהליך הפלילי (ע"פ 8422/14 מוגאהד נ' מדינת ישראל, פסקה 31 (10.5.2015)).

התרחיש החלופי נדרש להיות בעל אחיזה בחומר הראיות, באופן שסבירותו תעמוד במבחן המציאות. התזה המוצעת על ידי ההגנה צריכה אפוא להקים ספק אמיתי ומהותי, שיעלה בקנה אחד עם המארג הראיתי ויעורר ספק סביר במסקנה המפלילה. אין די באפשרות תאורטית או דחוקה (ע"פ 1464/21 קפוסטין נ' מדינת ישראל, פסקה 33 (11.9.2022)). טענה עובדתית חלופית המועלית לפני ערכאת הערעור צריכה גם למצוא עיגון ואחיזה של ממש בחומר הראיות שהובא לפתחה של הערכאה הדיונית על מנת שניתן יהיה לקבוע כי מדובר בגרסה עובדתית חלופית סבירה.

43. בענייננו, הרשעת המערער ממילא אינה נסמכת על ראיות נסיבתיות בלבד, שכן ישנן שתי ראיות ישירות בעלות משקל משמעותי ביותר לחובתו – הודאתו בפני המדוכב

והודאתו בבית המשפט. משכך, אין מקום לבחון את הרשעת המערער על בסיס המבחן התלת-שלבי האמור.

לצד זאת, וככלל, הבעתי בעבר את עמדתי כי גם אם נאשם אינו מעלה בחקירתו במשטרה או בעדותו בבית משפט תרחיש חלופי לגרסת האשמה, בית המשפט לא ימנע מעצמו בחינת דבר קיומו של תרחיש מזכה שעולה מחומר הראיות שבכוחו להטיל ספק בגרסת המאשימה. זאת, כנגזר מרף ההוכחה במשפט הפלילי ומאחר שהשאלה הניצבת בליבו היא האם עמדה התביעה בנטל ההוכחה מעבר לכל ספק סביר. על כן, יש לבחון תרחישי חפות או, לכל הפחות, תרחישים המצביעים על ספק באשמתו של הנאשם, גם אם הם אינם עולים בקנה אחד עם גרסת ההגנה (ע"פ 511/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 58-59 (22.2.2022)).

בד בבד, הדגשתי כי על התרחיש החלופי להיות מעוגן בראיות באופן שסבירותו תעמוד במבחן המציאות (שם, בפסקה 59). התרחיש שאותו הסנגור מעלה כעת אינו עומד בדרישה זו. מדובר בתרחיש הסותר את הדברים שהמערער מסר למדובב; סותר את הגרסה שהמערער מסר בבית המשפט; מתעלם כליל מההתנהגות המפלילה של המערער לאחר מעשה ובכלל זה ממנוסתו לרמאללה בניסיון לייצר לעצמו אליבי; מכך שחלף הזעקת טיפול רפואי, המערער הכניס את המנוחה לשק קמח והשליכה לפח אשפה סמוך; ואינו מתיישב עם ראיות נוספות והגיונם של דברים. מדובר אפוא בתרחיש תיאורטי גרידא בעל היתכנות אפסית, אשר אינו מעוגן ולו בכדל ראייה. יש לדחותו אפוא.

טענות המערער ביחס לפסק הדין בעניין בצלאל

44. הסנגור המלומד מבקש להיבנות מפסק דינו של בית משפט זה בעניין בצלאל. שם, נקבע בדעת רוב (מפי השופט א' שטיין) כי אין די בהשתייכות הנאשם לקבוצה שרוב חבריה, אך לא כולם, השתתפו בפעילות העבריינית כדי להוכיח את ביצועו של אותו מעשה בידי נאשם מסוים (שם, בפסקה 28). זאת, מאחר שאין להסתפק בהוכחה סטטיסטית להרשעתו של אדם בפלילים ונטילת חירותו (שם, בפסקה 29).

45. אולם, אין הנדון דומה לראיה. שלא כטענת הסנגור, חומר הראיות שלפנינו אינו מלמד כי קיים סיכוי של 50% כי המערער הוא הרוצח וסיכוי דומה כי ע' הוא הרוצח. אף אין מדובר במקרה שבו לחובת המערער "ראיות סטטיסטיות ערטילאיות" בלבד. המערער הודה בעדותו בבית המשפט כמו גם בדבריו בפני מדובב כי הוא שהמית את המנוחה. לכך נוספו שורת ראיות נוספות כפי שפורט לעיל.

כמו כן, למערער, בשונה מ-ע', היה מניע להמתת המנוחה. הלכה היא, כי בהוכחת מניע יש כדי לחזק את משקלן של יתר הראיות המפליליות וכן להוות ראייה נסיבתית (ראו חוות דעתי בתפ"ח (מחוזי חי') 29077-12-10 מדינת ישראל נ' טבאענה, עמוד 76 (20.5.2012); תפ"ח (מחוזי חי') 28677-01-10 מדינת ישראל נ' מטר, עמוד 38 (2.10.2011); וכן הקביעות שבע"פ 8005/04 אברוטין נ' מדינת ישראל, פסקה 27 (29.3.2007)). מנגד, כלפי ע' הוצגו ראיות נסיבתיות בלבד, אשר בית המשפט המחוזי קבע כי הן אינן מספקות (פסקה 274 להכרעת הדין).

46. הסנגור אמנם חולק על המשקל הראייתי שבית המשפט המחוזי ראה להקנות להודאות המערער. אולם, משיש לדחות את השגותיו במישור זה, ודאי שיש לדחות גם את טענותיו באשר למשמעות הקביעות שבעניין בצלאל על המקרה שלפנינו.

הרפורמה בעבירות ההמתה והשפעתה על עניינו של המערער

47. ביום בו הוגש כתב האישום נגד המערער פורסם תיקון 137. בהתאם להוראות תיקון זה, במקרה בו ביצע נאשם עבירה עובר לכניסתו לתוקף, אולם בטרם ניתן פסק דין חלוט בעניינו נכנס התיקון לתוקפו, יחול על הנאשם שהורשע בביצוע עבירת רצח הדין המקל עמו (ראו בהרחבה בפסיקותיי: ע"פ 8965/18 מחאג'נה נ' מדינת ישראל, פסקה 41 (3.11.2019); ע"פ 1888/19 גרייב נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (5.4.2020); ע"פ 5066/18 רוזקוב נ' מדינת ישראל, פסקה 66 (4.9.2022); עניין שוא, בפסקה 26).

48. בנסיבות עניינו, בהינתן שלא מצאתי להתערב בקביעותיו העובדתיות של בית המשפט המחוזי והנגזר מהן באשר ליסוד הנפשי של המערער, תיקון 137 עשוי להיות דין המקל עם המערער אם ייקבע כי אף נסיבה מבין הנסיבות המחמירות הקבועות בסעיף 301א(א) לחוק אינה מתקיימת. במצב כזה, המערער יורשע בעבירת הרצח הבסיסית (סעיף 300א(א) לחוק), ולא בעבירת הרצח בנסיבות מחמירות. המשמעות היא כי העונש שייגזר עליו יהא עונש מאסר עולם כעונש מדבי, ולא עונש מאסר עולם כעונש חובה (ע"פ 1077/22 קאדר נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (1.6.2022)).

49. בהכרעת הדין נקבע, כי במקרה זה מתקיים הקבוע בסעיף 301א(א)(1) לחוק, שלפיו "המעשה נעשה לאחר תכנון או לאחר הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית". סעיף זה מציג למעשה שתי נסיבות חלופיות, אשר די בהתקיימות אחת מהן כדי להרשיע נאשם בעבירה של רצח בנסיבות מחמירות. על תכליתו ופרשנותו עמדתי בעבר:

"הרפורמה בעבירות ההמתה לפי תיקון 137 מצויה בראשית ימיה, ונדמה כי עוד מוקדם להניח משנה סדורה באשר לפרשנותה; זו תתעצב ברבות השנים בהתאם להלכה הפסוקה. יחד עם זאת, נכון יהיה לקבוע כבר כעת, כי החומרה המיוחדת הטמונה בעבירה זו, המוצאת ביטוי בעונש החובה הקבוע לצידה, ראוי לה שתביא ליצירת הבחנה בין מקרים שבהם מעשה הרצח בוצע לאחר שהעושה שקל והחליט להמית את הקרבן – אשר ייכנסו לגדרי הסעיף; לבין מקרים שבהם ההחלטה להמית התגבשה באופן ספונטני, ללא הפעלת שיקול דעת של ממש, וללא הכנה הכוללת פעולות מקדימות שביצע העושה קודם לביצוע הרצח – אשר יותרו מחוצה לו" (ע"פ 7722/19 זרסנאי נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (19.4.2021); ראו גם: ע"פ 8956/20 מריו נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (28.6.2022)).

50. המסד העובדתי כפי שנקבע על ידי בית המשפט המחוזי מלמד כי נסיבה מחמירה זו אכן מתקיימת בענייננו. אין מדובר במעשה המתה ספונטני, אלא במעשה המורכב משרשרת פעולות שבמסגרתן ע' הוזמן למאפייה על ידי המערער, תוך שהוא כותב לו "נעשה מעשה אני ואתה, אבל אף בן אדם לא ידע"; תואם מפגש עם המנוחה במאפייה; המערער הפציר במנוחה להיכנס למאפייה חרף חוסר רצונה לעשות כן, ושם רצחה. אמירת המערער למדובר "כבר תכננתי כן", בשילוב עם פעולותיו לעיל, מלמדות כי שתי חלופותיה של נסיבה מחמירה זו מתקיימים (ראו והשוו: עניין אבו אלחסנה, בפסקה 31).

51. לצד זאת, כפי שקבעתי בעבר, רצח שנעשה בדרך של שיסוף עוצמתי של גרון הקורבן, ודאי לנגד עיניהם של ילדי הקורבן, יכול שיהווה בנסיבות המתאימות מעשה המתה שנעשה באכזריות מיוחדת, בהתאם לסעיף 301א(א)(7) לחוק (ראו חוות דעתי בע"פ 3168/19 איילין נ' מדינת ישראל (26.1.2022)).

בענייננו, אני רואה קושי לקבוע כי מעשה ההמתה נעשה באכזריות מיוחדת ולו לנוכח אי-הבהירות המסוימת שנותרה ביחס לחלק מהשתלשלות הדברים העובדתית במאפייה. יודגש, אין מדובר באי-בהירות באשר לאשמתו של המערער, אלא אי-בהירות ביחס לנסיבות המדויקות שבהן המערער המית את המנוחה באמצעות הסכין הגדולה, אשר יכולות להשפיע על מידת האכזריות שבמעשיו. מאחר שממילא מתקיימת הנסיבה המחמירה הקבועה בסעיף 301א(א)(1) לחוק כאמור, סוגיה זו אינה מחייבת הכרעה.

52. כמו כן, איני מוצא ממש בטענה כי המשיבה נדרשה לבקש את תיקון כתב האישום לאור כניסתה של הרפורמה לתוקף. בתיקון 137 נקבעו הוראות מעבר סדורות (ראו סעיף 25 לתיקון), אותן יש ליישם. ממילא יודגש, כי המערער לא נפגע בכל דרך מהרפורמה אשר ניתנת ליישום בעניינו רק בתור דין מקל.

53. כך גם יש לדחות את הטענה כי למערער לא ניתנה אפשרות ראויה להתייחס להשפעת הרפורמה בעניינו, שכן בפני המערער הייתה פתוחה הדרך לטעון טענותיו במישור זה בבית המשפט המחוזי. כמו כן, טענות המערער באשר למשמעות הרפורמה על עניינו הקונקרטי, נשמעו גם לפנינו. כאמור, איני מוצא בהן ממש.

נוסף לכך, ובגדר למעלה מן הנדרש, המשיבה עדכנה עוד ביום 6.3.2019, טרם המערער השיב לכתב האישום, על כך שהיא "לא רואה בתיקון החוק מקל עם הנאשמים [המערער ו-ע' – י' א'] ועובדות כתב האישום מבססות עבירה של רצח בנסיבות מחמירות בהתאם לסעיף 301א בנסיבות (1) [צ"ל 301א(א)1] – י' א' לחוק העונשין". הטענה שלפיה אם המערער היה יודע על כוונת המשיבה לייחס לו עבירה של רצח בנסיבות מיוחדות כאמור היה מנהל את הגנתו באופן שונה, אינה משכנעת אפוא.

סוף דבר

54. פעם נוספת אנו נחשפים עד כמה זולים הם חיי אדם בעיני אחדים; ועד כמה נשחק עקרון קדושת החיים. הנערה יארה איוב נרצחה, הושלכה לפח האשפה וכוסתה בפסולת. משל לא הייתה היא בת אנוש, עולם ומלואו, אשר לה משפחה, חברים ואוהבים. במעשה אלימות ברוטאלי זה, הרוצח גדע את חייה באבם ושינה את חיי משפחתה לבלי היכר. בגין מעשיו אלה, בדין נשלח לרצות עונש של מאסר עולם.

55. אשר על כן, אציע לחבריי כי נדחה את הערעור.

שׁוֹפֵט

השופט ח' כבוב:

אני מסכים.

שׁוֹפֵט

השופט י' כשר:

אני מסכים.

שׁוֹפֵט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט י' אלרון.

ניתן היום, א' בטבת התשפ"ג (25.12.2022).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט